
Vergaderjaar 2020–2021

---

35 650 IV

Wijziging van de begrotingsstaten van het Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING
Ontvangen 30 november 2020

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVoorSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid Koninkrijksrelaties	5
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Beleidsartikelen Koninkrijksrelaties	7
3.1	Artikel 1. Versterken rechtsstaat	7
3.2	Artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur	8
3.3	Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	11
3.4	Artikel 8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	13
4	Niet-beleidsartikelen Koninkrijksrelaties	15
4.1	Artikel 6. Apparaat	15
4.2	Artikel 7. Nog onverdeeld	17
5	Beleid BES-fonds	19
5.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	19
6	Beleidsartikelen BES-fonds	20
6.1	Artikel 1. BES-fonds	20

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in:

1. de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties;
2. de begrotingsstaat voor het BES-fonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

K.H. Ollongren

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De tweede supplettoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2020. De stand van de tweede supplettoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2020 opgebouwd. In de eerste supplettoire begroting is de eerste incidentele supplettoire begroting (Kamerstukken II 2019/20, [35450, nr. 1](#)) meegenomen.

In deze tweede supplettoire begroting zijn de tweede (Kamerstukken II, 2019/20, [35459, nr. 1](#)), derde (Kamerstukken II, 2019/20, [35474, nr. 1](#)), vierde (Kamerstukken II, 2019/20, [35545, nr. 1](#)) en de 5e incidentele supplettoire begroting (Kamerstukken II, 2020/21, [35641, nr. 1](#)) meegenomen.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2020		
Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Versterken rechtsstaat	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Bevorderen sociaaleconomische structuur	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
1. BES-fonds	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

De in de tabel budgettaire gevolgen van beleid gepresenteerde budgetflexibiliteit (juridisch verplicht) is de stand per 11 november 2020.

2 Beleid Koninkrijksrelaties

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2020 (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2020
Vastgestelde begroting 2020¹		218.279
Stand 1^e suppletoire begroting 2020²		767.188
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Kasschuif Rode Kruis	4.1	- 1.600
2) Kasschuif vreemdelingenbewaring	4.1	- 1.741
3) Derde tranche liquiditeitssteun Sint Maarten	5.2	30.600
4) Wisselkoersreserve	7	- 1.257
5) Extra middelen Covid-19 voor BES-fonds	7	- 893
6) Wereldbank	8.1	90.000
7) Overige mutaties		1.352
Stand 2^e suppletoire begroting 2020		883.649

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, [35443, nr. 1](#))

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35459, nr. 1](#)), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35474, nr. 1](#)), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35545, nr. 1](#)) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, [35641, nr. 1](#))

Toelichting

1. Kasschuif Rode Kruis

De eerste subsidie (€ 16,0 mln.) aan het Rode Kruis ten behoeve van de Noodpakketten op Aruba, Curaçao en Sint Maarten wordt voor 90% in 2020 als voorschot uitbetaald. De resterende 10% wordt in 2021 uitbetaald bij vaststelling van de subsidie. Deze middelen worden dan ook doorgeschoven na 2021.

2. Kasschuif vreemdelingenbewaring

Vanwege de achterstand die mede is opgelopen door Covid-19 worden de middelen voor de verbouwing en uitbreiding van de vreemdelingenbewaring op Curaçao in het kader van de situatie in Venezuela doorgeschoven naar 2021.

3. Derde tranche liquiditeitssteun Sint Maarten

Op 13 november jl. zijn gesprekken met Sint Maarten gestart over het aanbod zoals dat tijdens de Rijksministerraad van 10 juli jl. is gedaan voor een derde tranche liquiditeitssteun inclusief daaraan verbonden voorwaarden. Om bij een akkoord direct te kunnen overgaan tot het overmaken van deze middelen wordt daarom reeds € 30,6 mln. gereserveerd hiervoor. Mocht een akkoord met Sint Maarten dit jaar niet bereikt worden, dan zullen deze middelen vrijvallen.

4. Wisselkoersreserve

Op de begroting van Koninkrijksrelaties en het BES-fonds zijn er zowel meevallers als tegenvallers als gevolg van wisselkoersfluctuaties. De meevallers komen ten gunste van de reserve en de tegenvallers komen ten laste van de reserve. Ter compensatie voor wisselkoersverliezen als gevolg van het verstrekken van de liquiditeitsleningen aan de landen worden middelen toegevoegd aan de begroting Koninkrijksrelaties (IV). Dit betreft de eerste en tweede tranche aan Aruba, Curacao en Sint Maarten en extra dotaties aan het BES-fonds.

5. Extra middelen Covid-19 voor BES-fonds

De openbare lichamen hebben ook extra kosten gemaakt in verband met de coronacrisis, bijvoorbeeld voor repatriëring, reiskosten, overhead, schoonmaakkosten en de aanschaf van beschermingsmiddelen. De openbare lichamen ontvangen in lijn met besluitvorming voor Europees Nederlandse gemeenten hiervoor in 2020 eenmalig een bedrag van USD 1 mln.. Voor Bonaire gaat het om een bedrag van USD 0,55 mln., voor Sint Eustatius om een bedrag van USD 0,25 mln. en voor Saba om een bedrag van USD 0,2 mln.. Dit bedrag zal als vrije uitkering in 2020 via het BES-fonds aan de openbare lichamen worden verstrekt.

6. Wereldbank

Voor de derde tranche Wederopbouwmiddelen worden vanuit de Aanvullende Post bij het Ministerie van Financiën € 76,6 mln. toegevoegd aan de begroting Koninkrijksrelaties (IV). Het resterende bedrag voor de Wereldbank komt uit de desaldering van het terugbetaalde overbruggingskrediet voor de luchthaven van Sint Maarten.

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2020 (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Ontvangsten 2020
Vastgestelde begroting 2020¹		38.516
Stand 1^e suppletoire begroting 2020²		38.516
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Afrekeningen Recherche Samenwerkingsteam (RST) 2019	1	1.304
2) Wisselkoers leningen	5	1.108
3) Afrekeningen Shared Service Organisatie Caribisch Nederland	6	1.457
4) Overbruggingskrediet luchthaven Sint Maarten	8	14.035
Stand 2^e suppletoire begroting 2020		56.420

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, [35443, nr. 1](#))

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35459, nr. 1](#)), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35474, nr. 1](#)), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35545, nr. 1](#)) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, [35641, nr. 1](#))

Toelichting

1. Afrekening Recherche Samenwerkingsteam (RST) 2019

Dit betreft de ontvangsten uit de afrekening voor het Recherche Samenwerkingsteam over 2019.

2. Wisselkoers leningen

Als gevolg van de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro zijn er meerontvangsten op de rente over de uitstaande leningen. Deze wisselkoersmeevaller wordt toegevoegd aan de wisselkoersreserve op artikel 7 van deze begroting.

3. Afrekeningen Shared Service Organisatie Caribisch Nederland (SSO CN)

Er komen ontvangsten binnen voor SSO CN in verband met verrekeningen met andere departementen. Deze ontvangsten zijn gedesaldeerd en worden weer ingezet voor uitgaven van SSO CN.

4. Overbruggingskrediet luchthaven Sint Maarten

Sint Maarten heeft het in 2019 verleende overbruggingskrediet voor de luchthaven van Sint Maarten afgelost. Deze middelen waren afkomstig uit de middelen voor de wederopbouw. Deze middelen komen nu weer beschikbaar voor de wederopbouw.

3 Beleidsartikelen Koninkrijksrelaties

3.1 Artikel 1. Versterken rechtsstaat

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. Versterken rechtsstaat (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1) ¹	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2) ²	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	13.643	12.334	341	304	12.979
Uitgaven	13.643	12.334	341	304	12.979
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100,0%</i>			<i>100,0%</i>
1.1. Versterken rechtsstaat	13.643	12.334	341	304	12.979
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	0	826	0	1.304	2.130
Recherchecapaciteit (Nationale Politie)	0	826	0	1.304	2.130
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	13.643	11.508	341	- 1.000	10.849
Grensbewaking (Defensie)	6.209	6.209	130	0	6.339
Rechterlijke macht (JenV)	7.434	5.299	211	- 1.000	4.510
Ontvangsten	0	0	0	1.304	1.304

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, 35443, nr. 1)

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, 35459, nr. 1), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, 35474, nr. 1), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, 35545, nr. 1) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, 35641, nr. 1)

Toelichting

Mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Bijdrage aan ZBO's/ RWT's

Recherchecapaciteit (Nationale Politie)

De ontvangsten van de afrekening Recherche Samenwerkingsteam (RST) over 2019 worden ingezet om de uitzendkosten van het Recherche Samenwerkingsteam over 2019 te dekken.

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Rechterlijke macht (JenV)

De Nationale Politie ontvangt voor 2020 via het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) een incidentele bijdrage om toe te werken naar een balans op het totale budget van het Recherche Samenwerkingsteam. Daarmee wordt voorkomen dat op korte termijn drastisch gesneden moet worden in de formatie wat ten koste zal gaan van de operationele uitvoeringscapaciteit.

Ontvangsten

Dit betreft de ontvangsten van de afrekening voor het Recherche Samenwerkingsteam over 2019.

3.2 Artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1) ¹	Stand 1 ^o suppletoire begroting (2) ²	Mutaties 2 ^o suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^o suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^o suppletoire begroting	
Verplichtingen	15.838	61.687	- 4.474	26	57.239
Uitgaven	15.838	61.687	- 4.474	26	57.239
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>92,9%</i>			<i>92,9%</i>
4.1 Curaçao, Sint Maarten en Aruba	7.411	49.311	- 3.864	- 64	45.383
Subsidies(regelingen)	0	41.200	- 1.500	0	39.700
Diverse subsidies	0	41.200	- 1.500	- 39.700	0
Noodpakketten	0	0	0	39.700	39.700
Opdrachten	1.663	1.163	- 100	336	1.399
Opdrachten landen	1.663	1.163	- 100	336	1.399
Inkomstenoverdrachten	2.340	2.340	- 390	0	1.950
Toeslagen op pensioenen NA	2.340	2.340	- 390	0	1.950
Bijdrage aan medeoverheden	3.272	4.472	- 1.874	- 400	2.198
Bijdrage landen	3.272	4.472	- 1.874	- 400	2.198
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	136	136	0	0	136
Diverse bijdragen	136	136	0	0	136
4.2 Caribisch Nederland	8.427	12.376	- 610	90	11.856
Subsidies(regelingen)	0	3.916	10	90	4.016
Subsidies Caribisch Nederland	0	500	10	90	600
Bonaire International Airport	0	3.416	0	0	3.416
Opdrachten	4.897	1.397	- 629	432	1.200
Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht ³	100	100	600	500	1.200
Opdrachten Caribisch Nederland	4.797	1.297	- 1.229	- 68	0
Inkomstenoverdrachten	2.310	2.343	229	0	2.572
Pensioenen en uitkeringen politieke ambtsdragers	2.310	2.343	229	0	2.572
Bijdrage aan medeoverheden	1.220	4.720	- 220	- 432	4.068
Sociaaleconomische initiatieven ⁴	1.220	1.720	- 1.220	0	500
Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht ³	0	3.000	1.000	- 432	3.568
Ontvangsten	0	0	0	0	0

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, [35443](#), nr. 1)

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35459](#), nr. 1), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35474](#), nr. 1), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35545](#), nr. 1) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, [35641](#), nr. 1)

3 De naam van deze regeling was bij Ontwerpbegroting 2020: «Onderzoek, kennisoverdracht en comm.»

4 De naam van deze regeling was bij Ontwerpbegroting 2020 «Bijzondere uitkering sociaal-economische initiatieven»

Toelichting

4.1. Curaçao, Sint Maarten en Aruba

Mutaties Miljoenennota

Subsidies (regelingen)

Diverse subsidies

De eerste subsidie (€ 16,0 mln.) aan het Rode Kruis ten behoeve van de Noodpakketten op Aruba, Curaçao en Sint Maarten wordt voor 90% in 2020 als voorschot uitbetaald. De resterende 10% (€ 1,6 mln.) wordt in 2021 uitbetaald bij vaststelling van de subsidie. Dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2021. Daarnaast betreft dit een reallocatie van het instrument Opdrachten naar het instrument Subsidies(regelingen) van € 0,1 mln. voor de bijdrage aan de actie «Samen één Koninkrijk».

Bijdragen aan medeoverheden

Bijdrage aan landen

Vanwege de achterstand die mede is opgelopen door Covid-19 worden de middelen voor de verbouwing en uitbreiding van de vreemdelingenbewaring op Curaçao in het kader van de situatie in Venezuela voor Curaçao en Aruba doorgeschoven naar 2021.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Subsidies(regelingen)

Noodpakketten

Vanwege de rijksbegrotingsvoorschriften, die stellen dat subsidies boven € 1 mln. separaat als regeling vermeld moeten worden, is een nieuwe regeling Noodpakketten gemaakt. De subsidies aan het Rode Kruis voor voedselhulp vanwege de Covid-19 maatregelen worden daarom gerealloceerd van de regeling *Overige subsidies* naar de regeling *Noodpakketten*.

Bijdragen aan medeoverheden

Bijdrage aan landen

Reallocatie van het instrument *Bijdragen aan medeoverheden* naar het instrument *Opdrachten* vanwege chartervluchten in het kader van Covid-19.

4.2. Caribisch Nederland

Mutaties Miljoenennota

Opdrachten

Opdrachten Caribisch Nederland

Vanuit dit budget zijn middelen gerealloceerd naar de verschillende juiste instrumenten.

Bijdragen aan medeoverheden

Sociaal-economische initiatieven

Het tijdelijk besluit integrale projecten BES is geëindigd op 31 december 2019. De Ministeries van BZK, Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) hebben besloten dat dit besluit niet wordt verlengd, op voorwaarde dat de middelen worden ingezet om lopende trajecten duurzaam te borgen. De hiervoor beschikbare structurele middelen worden teruggeboekt naar SZW en VWS.

Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht

Het kabinet heeft begin 2020 budget uit de tweede Regio Envelop beschikbaar gesteld (Kamerstukken II 2019/20, [29697, nr. 82](#)). Een deel is voor het project Versterking Governance. Deze budgetten worden in 2020 en 2021 uitgekeerd.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Bijdrage aan medeoverheden

Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht

Dit betreffen diverse reallocaties, onder andere naar het instrument *Opdrachten* voor het stimuleren van de connectiviteit van Caribisch Nederland en het uitvoeren van de evaluatie van de Shared Service Organisatie Caribisch Nederland. Daarnaast is voor de uitwerking van het kabinetsstandpunt Interdepartementaal Beleidsonderzoek Koninkrijksrelaties /Raad van State juridische capaciteit benodigd. Om de uitgaven hiervoor op de juiste manier te verantwoorden, worden middelen overgeheveld naar de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII).

3.3 Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1) ¹	Stand 1° suppletoire begroting (2) ²	Mutaties 2° suppletoire begroting (3)		Stand 2° suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2°suppletoire begroting	
Verplichtingen	135.000	602.350	1	30.600	632.951
Uitgaven	163.516	630.866	1	30.600	661.467
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100,0%</i>			<i>100,0%</i>
5.1 Schuldsanering Curaçao en Sint Maarten	28.516	28.516	1	0	28.517
Leningen	28.516	28.516	1	0	28.517
Schuldsanering	28.516	28.516	1	0	28.517
5.2 Leningen / garanties landen Curaçao, Sint Maarten en Aruba	135.000	602.350	0	30.600	632.950
Leningen	135.000	602.350	0	30.600	632.950
Leningen aan Aruba	21.400	207.250	0	0	207.250
Lopende inschrijving en leningen Curaçao en Sint Maarten	113.600	395.100	0	30.600	425.700
Ontvangsten	38.516	38.516	1.108	0	39.624

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, [35443](#), nr. 1)

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35459](#), nr. 1), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35474](#), nr. 1), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35545](#), nr. 1) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, [35641](#), nr. 1)

Toelichting

Mutaties Miljoenennota

Ontvangsten

Als gevolg van de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro zijn er meerontvangsten op de rente over de uitstaande leningen. Deze wisselkoersmeevaller wordt toegevoegd aan de Wisselkoersreserve op artikel 7 van deze begroting.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Derde tranche liquiditeitssteun Sint Maarten

Op 13 november jl. zijn gesprekken met Sint Maarten gestart over het aanbod zoals dat tijdens de Rijksministerraad van 10 juli jl. is gedaan voor een derde tranche liquiditeitssteun inclusief daaraan verbonden voorwaarden. In het geval dat deze gesprekken nog in 2020 leiden tot een akkoord met Sint Maarten over dit aanbod, is het gewenst de derde tranche liquiditeitssteun zo spoedig mogelijk aan Sint Maarten te kunnen overmaken. Zoals blijkt uit adviezen van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) is de liquiditeitspositie van Sint Maarten in 2020 inmiddels immers zeer kwetsbaar. Om bij een akkoord direct te kunnen overgaan tot het overmaken van deze middelen wordt daarom reeds € 30,6 mln. gereserveerd hiervoor. Indien er wordt overgegaan tot verstrekking

van een liquiditeitslening zullen dezelfde voorwaarden gelden als bij de eerste en tweede tranche liquiditeitslening. Mocht een akkoord met Sint Maarten dit jaar niet bereikt worden, dan zullen deze middelen vrijvallen.

3.4 Artikel 8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1) ¹	Stand 1° suppletoire begroting (2) ²	Mutaties 2° suppletoire begroting (3)		Stand 2° suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2°suppletoire begroting	
Verplichtingen	0	25.429	- 749	90.585	115.265
Uitgaven	0	25.429	- 749	90.585	115.265
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>28,0%</i>			<i>84,3%</i>
8.1 Wederopbouw	0	25.429	- 749	90.585	115.265
Subsidies(regelingen)	0	308	0	500	808
Diverse subsidies	0	308	0	500	808
Opdrachten	0	5.602	0	250	5.852
Wederopbouw op Sint Maarten	0	5.602	0	250	5.852
Bijdrage aan medeoverheden	0	16.195	- 749	0	15.446
KPSM	0	7.534	0	0	7.534
Grenstoezicht Sint Maarten	0	755	0	0	755
Wederopbouw op Sint Eustatius	0	6.821	- 749	0	6.072
Wederopbouw op Sint Maarten	0	1.085	0	0	1.085
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	0	3.124	0	89.835	92.959
Wederopbouw op Sint Maarten	0	3.124	0	- 750	2.374
Wereldbank	0	0	0	90.585	90.585
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	200	0	0	200
Ministerie van JenV	0	200	0	0	200
Ontvangsten	0	0	0	14.035	14.035

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, [35443](#), nr. 1)

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35459](#), nr. 1), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35474](#), nr. 1), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35545](#), nr. 1) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, [35641](#), nr. 1)

Toelichting

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Wereldbank

Voor de derde tranche Wederopbouwmiddelen worden vanuit de Aanvullende Post bij het Ministerie van Financiën € 76,6 mln. toegevoegd aan artikel 8. Het resterende bedrag voor de Wereldbank komt uit de ontvangsten van het terugbetaalde overbruggingskrediet voor de luchthaven van Sint Maarten. Deze middelen komen nu weer beschikbaar voor wederopbouw. De € 90,0 mln. zal aan de Wereldbank worden overgemaakt. Daarna resteert € 0,6 mln. van het overbruggingskrediet in verband met een wisselkoersmeevaller.

Ontvangsten

Sint Maarten heeft het in 2019 verleende overbruggingskrediet voor de luchthaven van Sint Maarten afgelost. Deze middelen waren afkomstig uit de middelen voor de wederopbouw. Deze middelen komen nu weer beschikbaar voor de wederopbouw.

4 Niet-beleidsartikelen Koninkrijksrelaties

4.1 Artikel 6. Apparaat

Tabel 8 Artikel 6. Apparaat (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1) ¹	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2) ²	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	23.722	25.193	640	3.162	28.995
Uitgaven	23.722	25.193	640	3.162	28.995
Personele uitgaven	12.148	14.055	333	3.782	18.170
Eigen personeel	11.976	13.883	327	1.955	16.165
Inhuur externen	172	172	6	1.827	2.005
Materiële uitgaven	11.574	11.138	307	- 620	10.825
Overige materiële uitgaven	11.574	11.138	307	- 620	10.825
Ontvangsten	0	0	0	1.457	1.457

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, [35443, nr. 1](#))

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35459, nr. 1](#)), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35474, nr. 1](#)), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35545, nr. 1](#)) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, [35641, nr. 1](#))

Toelichting

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Personele uitgaven

Eigen personeel

In 2020 heeft Shared Service Organisatie Caribisch Nederland (SSO CN) meer kosten (€ 1,5 mln.) gemaakt dan initieel begroot. Dit hangt samen met de extra kosten vanwege de coronacrisis en extra werkzaamheden voor het project Netwerk op orde.

In 2015 zijn de bijdragen voor de generieke kosten voor SSO CN, op basis van de afname van 2015, structureel overgeheveld van de verschillende departementen naar de begroting van Koninkrijksrelaties (IV). Groei of krimp in de afname (FTE en ICT-werkplekken) wordt via budgetoverhevelingen jaarlijks verrekend met de departementen. Dit betreft de verrekening van 2020 van de verschillende ministeries. Voor het Ministerie van JenV betreft het ook de verrekening over 2019. De structurele bedragen worden in het voorjaar 2021 overgemaakt.

Inhuur externen

De opbrengsten van SSO CN worden gedesaldeerd, zodat deze middelen kunnen worden ingezet ter dekking van de bijbehorende kosten. Daarnaast een reallocatie van de middelen van het instrument Materiële uitgaven naar het instrument Personele uitgaven. Dit betreffen de middelen voor de inzet van het bestuurlijk ingrijpen op Sint Eustatius.

Materiële uitgaven

Overige materiële uitgaven

Dit betreft een reallocatie van Materiele naar Personele uitgaven vanwege extra kosten door hogere personele inzet, die gemaakt zijn in de coronacrisis door SSO CN en de kosten voor de inzet van het bestuurlijk ingrijpen op Sint Eustatius.

Ontvangsten

Er komen ontvangsten binnen voor SSO CN in verband met verrekeningen met andere departementen. Deze ontvangsten zijn gedesaldeer en worden weer ingezet voor uitgaven van SSO CN.

4.2 Artikel 7. Nog onverdeeld

Tabel 9 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1) ¹	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2) ²	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	1.560	11.679	- 8.375	4.400	7.704
Uitgaven	1.560	11.679	- 8.375	4.400	7.704
Loonbijstelling	0	578	- 578	0	0
Prijsbijstelling	0	652	- 652	0	0
Onvoorzien	1.488	1.488	943	- 2.431	0
Wisselkoersreserve	72	8.961	- 8.088	6.831	7.704
Ontvangsten	0	0	0	0	0

1 Stand inclusief mutaties van de 1e ISB (Kamerstukken II 2109/20, [35443, nr. 1](#))

2 Stand inclusief mutaties van de 2e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35459, nr. 1](#)), de 3e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35474, nr. 1](#)), 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, [35545, nr. 1](#)) en 5e ISB (Kamerstukken 2020/21, [35641, nr. 1](#))

Toelichting

Mutaties Miljoenennota

Onvoorzien

Deze middelen worden op een later moment toegekend aan de relevante beleidsartikelen.

Wisselkoersreserve

Op de begroting van Koninkrijksrelaties en het BES-fonds zijn er zowel meevallers als tegenvallers als gevolg van wisselkoersfluctuaties. De meevallers komen ten gunste van de reserve en de tegenvallers komen ten laste van de reserve.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Onvoorzien

Een deel van de middelen (€ 1,5 mln.) van Onvoorzien worden gebruikt voor artikel 6. In 2020 heeft SSO CN meer kosten gemaakt dan initieel begroot, wat samenhangt met de extra kosten vanwege de coronacrisis en extra werkzaamheden voor het project Netwerk op orde.

De openbare lichamen hebben ook extra kosten gemaakt in verband met de coronacrisis, bijvoorbeeld voor repatriëring, reiskosten, overhead, schoonmaakkosten en de aanschaf van beschermingsmiddelen. De openbare lichamen ontvangen in lijn met besluitvorming voor Europees Nederlandse gemeenten hiervoor in 2020 eenmalig een bedrag van USD 1 mln. (€ 0,9 mln.). Voor Bonaire gaat het om een bedrag van USD 0,55 mln., voor Sint Eustatius om een bedrag van USD 0,25 mln. en voor Saba om een bedrag van USD 0,2 mln. Dit bedrag zal als vrije uitkering in 2020 via het BES-fonds aan de openbare lichamen worden verstrekt.

Wisselkoersreserve

Ter compensatie voor wisselkoersverliezen als gevolg van het verstrekken van de liquiditeitsleningen aan de landen worden middelen toegevoegd aan de begroting Koninkrijksrelaties (IV). Dit betreft de eerste en tweede tranche aan Aruba, Curacao en Sint Maarten en extra dotaties aan het BES-fonds.

5 Beleid BES-fonds

5.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 10 Belangrijkste suppletioire uitgavenmutaties 2020 (Tweede suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2020
Vastgestelde begroting 2020		41.875
Stand 1^e suppletioire begroting 2020¹		48.833
Belangrijkste suppletioire mutaties		
1) Wisselkoerstevallier BES-fonds		4.823
2) Extra middelen Covid-19		2.226
Stand 2^e suppletioire begroting 2020		55.882

1 Stand inclusief mutaties van de 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, 35545, nr. 1)

Toelichting

1. Wisselkoerstevallier BES-fonds

De vrije uitkering van het BES-fonds is vastgelegd in dollars. Door de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro is er sprake van een wisselkoerstevallier (€ 4,8 mln.). Deze wordt gedekt vanuit de wisselkoersreserve op artikel 7 van de begroting Koninkrijksrelaties (IV).

2. Extra middelen Covid-19

Naar aanleiding van de maatregelen van het kabinet in verband met Covid-19 is afgesproken dat er extra middelen naar de openbare lichamen gaan voor eilandelijk beleid.

Daarnaast hebben de openbare lichamen ook extra kosten gemaakt in verband met de coronacrisis. De openbare lichamen ontvangen in lijn met besluitvorming voor Europees Nederlandse gemeenten hiervoor in 2020 eenmalig een bedrag. De middelen hiervoor zijn afkomstig van artikel 7 van de begroting Koninkrijksrelaties (IV).

Tabel 11 Belangrijkste suppletioire ontvangstenmutaties 2020 (Tweede suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Ontvangsten 2020
Vastgestelde begroting 2020		41.875
Stand 1^e suppletioire begroting 2020¹		48.833
Belangrijkste suppletioire mutaties		
1) Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FINBES)		7.049
Stand 2^e suppletioire begroting 2020		55.882

1 Stand inclusief mutaties van de 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, 35545, nr. 1)

Toelichting

1. *Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES)* regelt dat bij (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het BES-fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de uitgaven ten laste van het BES-fonds een post ontvangsten geraamd.

6 Beleidsartikelen BES-fonds

6.1 Artikel 1. BES-fonds

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. BES-fonds (bedragen x € 1.000)						
Omschrijving	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2) ¹	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)	
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting		
Verplichtingen	41.875	48.833	6.156	893	55.882	
Uitgaven	41.875	48.833	6.156	893	55.882	
Bijdrage aan medeoverheden	41.875	48.833	6.156	893	55.882	
Vrije uitkering	41.875	48.833	6.156	893	55.882	
Ontvangsten	41.875	48.833	6.156	893	55.882	

1 Stand inclusief mutaties van de 4e ISB (Kamerstukken II 2019/20, 35545, nr. 1)

Toelichting

Mutaties Miljoenennota

Bijdrage aan medeoverheden

Vrije uitkering

De vrije uitkering van het BES-fonds is vastgelegd in dollars. Door de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro is er sprake van een wisselkoerstegenvaller (€ 4,8 mln.). Deze wordt gedekt vanuit de wisselkoersreserve op artikel 7 van de begroting Koninkrijksrelaties(IV).

Naar aanleiding van de maatregelen van het kabinet in verband met Covid-19 is afgesproken dat er extra middelen (€ 1,3 mln.) naar de openbare lichamen gaan voor eilandelijk beleid.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2020

Bijdrage aan medeoverheden

Vrije uitkering

De openbare lichamen hebben ook extra kosten gemaakt in verband met de coronacrisis, bijvoorbeeld voor repatriëring, reiskosten, overhead, schoonmaakkosten en de aanschaf van beschermingsmiddelen. De openbare lichamen ontvangen in lijn met besluitvorming voor Europees Nederlandse gemeenten hiervoor in 2020 eenmalig een bedrag van USD 1 mln. (€ 0,9 mln.). Voor Bonaire gaat het om een bedrag van USD 0,55 mln., voor Sint Eustatius om een bedrag van USD 0,25 mln. en voor Saba om een bedrag van USD 0,2 mln.. De middelen hiervoor zijn afkomstig van artikel 7 van de begroting Koninkrijksrelaties (IV).

Ontvangsten

[Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba \(FinBES\)](#) regelt dat bij (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het

BES-fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitke-
ringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking
van de extra uitgaven ten laste van het BES-fonds een post met extra
ontvangsten geraamd.